

Говор Његове Светости Патријарха Кирила на отварању VIII Конгреса лидера светских и традиционалних религија

Сектор за информисање ОСЦП-а, 17. септембар 2025. Дана 17. септембра 2025. године у Астани, у Казахстану, одржано је свечано отварање VIII Конгреса лидера светских и традиционалних религија, посвећеног теми „Дијалог религија: синергија за будућност“. Његова Светост Патријарх московски и целе Русије Кирил обратио се учесницима.

Ваша Екселенцијо, поштовани Касиме-Жомарте Кемелевичу, поштовани учесници Конгреса, данас су се истакнути верски лидери, представници међународних организација, дипломате и људи добре воље поново окупили на гостољубивом тлу Казахстана. Са топлином се сећам своје посете Казахстану 2012. године и учешћа на IV Конгресу лидера светских и традиционалних религија, дивне атмосфере тог форума и интеракције међу учесницима. Данашњи скуп наставља ову традицију, али је јасно да је ниво и ауторитет ове међународне платформе порастао. Пратећи догађаји и конференције, омладински форум, културне иницијативе и концептуални документи –

све одликује професионализам, вредни садржај и актуелност. Желео бих да изразим своју личну захвалност Вама, господине председниче, и Влади Казахстана, која је успоставила сталне механизме за међурелигијски дијалог, размену мишљења и изградњу мира.

Године 2012, у свом говору на Конгресу, рекао сам да покушаји изградње људског постојања без Бога и религије неће донети ништа добро. Сећам се да сам о овој теми разговарао са Касимом-Жомартом Кемелевичем нешто касније, када смо се срели 2014. године у Тројице-Сергијевој лаври. Био сам задовољан што су моје речи пажљиво саслушане и, што је најважније, узете у обзир у каснијем раду Конгреса лидера светских и традиционалних религија.

Данашња међународна ситуација још једном доказује да је свет који негира Бога свет без будућности. Кржави сукоби, озбиљни економски и еколошки проблеми, тероризам, кршење основних људских права – све су то директне последице покушаја да се религија истисне из друштва, сведе на уске оквире личног простора појединца.

Сви добро знамо да, упркос постојећим разликама између традиционалних религија, оне су уједињене заједничким циљем – вером у Бога и моралним сагласјем са овом вером. Друштво истински религиозних људи способно је да постоји и да се развија у миру и благостању. Светска историја сведочи о томе: колико је пута Бог казнио свој изабрани народ за неверовање и морални разврат! Добро је познато да су се и велика царства срушила због кризе вере и моралне распушености, атеизма и недостатка обједињујуће духовне идеје.

Упркос догађајима који се одвијају око нас, мора се рећи да активности заговорника секуларне идеологије изазивају и контрареакцију, поред осталог, и међу младима. Данас, посебно на постсовјетском простору, видимо пораст религиозности међу млађом генерацијом. Ово је у супротности са неким другим регионима, а све више младих људи видимо у црквама, џамијама, синагогама и дацанима. Међутим, млади морају бити заштићени од радикализма и вођени креативним путем дијалога и поштовања. У том смислу, идеја о одржавању међурелигијских омладинских форума као дела наших Конгреса заслужује нашу пуну подршку. Ови форуми пружају младим верницима могућност да комуницирају директно, а не путем пристрасних друштвених медија и канала.

Можемо гласно говорити о миру, људским правима и потреби заштите угњетаваних. Али речи увек морају бити поткрепљене делима, те тако и тема данашњег форума позива све нас на заједничку акцију. Стога ми, верски вође, у потпуности подржавамо иницијативе људи добре воље за изградњу мира усмерене на превазилажење постојећих криза и успостављање и одржавање трајног мира.

Један важан аспект данашњег форума је блиска сарадња организатора са Алијансом

цивилизација Уједињених нација. Верујем да је ово прилика за све нас да обезбедимо достојну заступљеност верских вођа у овој важној међународној организацији. Идеја о стварању консултативног савета религија при УН, коју смо, заједно са бројним угледним верским вођама (од којих су неки и данас овде присутни), покушали да спроведемо пре скоро 20 година, остаје актуелна. Нажалост, заговорници радикалног секуларизма су нас спречили да то постигнемо. Учешће руководства традиционалних заједница би несумњиво ојачало мировни потенцијал УН. Наш заједнички глас, који подразумева наше различите верске и националне припадности, могао би бити глас савести и помирења. Данас овде поздрављамо представнике Уједињених нација, између осталих, и надам се да ће ово бити корисно у унапређењу наших идеја унутар УН.

Верски лидери заиста имају шта да кажу свету, како би га учинили бољим и безбеднијим местом у будућности. Верници су носиоци вековне верске културе и верујем да негују међусобно поштовање, мир и стваралачку сарадњу. Захваљујући томе, представници различитих религија и националности живе мирно, посебно у Русији, Казахстану и другим местима, и раде заједно за добробит својих земаља и народа.

Закључујући своје обраћање, желео бих да цитирам речи Јеванђеља. „Мир вам остављам, мир свој дајем вам; не дајем вам га као што свет даје. Нека се не збуњује срце ваше и нека се не боји“ (Јн. 14:27), рекао је Христос својим ученицима у опроштајној беседи пре него што је уздигнут на Крст. Прави мир је могућ када је човек у миру са Богом, са својим Творцем, а то обавезује човека. Окупили смо се данас овде у заједници мира да бисмо развили пријатељске односе и допринели сведочењу наше вере. И нека да Бог да ту веру увек прате добра дела. Једним гласом тврдимо да управо та вера, ојачана добрим делима и моралним начином живота, може бити темељ истинског и трајног мира. И нека се наш глас солидарности чује што је могуће гласније. Нека завршна декларација коју смо усвојили буде још један подсетник да сам опстанак човечанства заиста зависи од духовног и моралног стања појединца.

Хвала на пажњи.